

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.

Inozemstvo:
Mesečno 20 D. Letno 240 D.

Oglasi: enostolpna m m vrsta za
enkrat 50 para, večkrat popust

JUGOSLAVIJA

Plačano do:

Licejalna knjižnica

Uredništvo:

Volfova ulica 1/1. Telefon 380

Pavšalni franko, rava: 44.

Telefon 44.

Ljubljana, se ne vračajo.
je priložiti znamke
odgovor.

Narodna skupščina.

PROTEST PROTI NASILJEM NA REKI. SLUŽBENA PRAGMATIKA. ŽELEZNIČARJI PROTI DRAGINJI. O ZAPUŠČINAH NAŠIH DRŽAV. LJANOV V AMERIKI. IZVOZ ŽIVIL V ZASEBNO OZEMLJE.

Beograd, 4. aprila. (Izv.) Narodna skupščina se je danes popoldne po daljšem predsedku zopet sestala. — Predsednik dr. Ribar odpravlja sejo ob 5.30 popoldne. Po formalnostih se predsednik v toplih besedah spominja pokojnega poslanca Mihajla Kurtovića. Poslanec vstanejo in mu zakličejo »Slava«. Nato se prečitajo razne prošnje in pritožbe, poročila raznih odsekov, interpelacije, poročila ministrov in sankcionirani zakoni. Mestni zastop pančevski je poslal zbornici protest proti italijanskemu nasilju na Reki. Nato se prečita sklep parlamentarne ankete o redukciji uradništva in poziv skupščini, naj čimprej stavi na dnevni red zakonski načrt o ureditvi službenega razmerja državnih namestencev (službena pragmatika). Železničarji v Ljubljani so predložili narodni skupščini resolucijo o pobijanju draginje in o izboljšanju gnetnega stanja železničarjev. Pododbor udruženja gledaliških igralcev v Mariboru zahteva, naj se gledališče in igralci podpržajo. Nato se čita predlog posl. Lazarja Jankulovića in tovarišev glede izplačila doklad narodnim poslancom. V sporazumu z vlado se ta zakonski predlog ne odstopi odboru, marveč se stavi na dnevni red jutrišnje seje narodne skupščine. — Na vrsto pridejo interpelacije. Minister za socialno politiko odgovarja na vprašanje posl. Milana Pribečevića glede zapuščin državljanov v Ameriki. Minister veli, da je ta zadeva ena glavnih nalog naše zunanje službe, ki se ima brgati za zapuščine našega naroda. Njena kompetenca je določena in ravnotako tudi pravice in dolžnosti naših inozemskih zastopnikov, oz. ministrstva za zunanje stvari. Ker je ta zadeva tako važna, je ministrstvo za socialno politiko ni pustilo iz vida. Že l. 1920. je ministrstvo delovalo v zvezi z zunanjim ministrstvom na tem, da se v tem vprašanju nekaj ukrene. Prvi odgovori pa, ki jih je ministrstvo za socialno politiko prejelo v tem pogledu od ministrstva za zunanje stvari, niso bili popolni. Sedaj se nadalje deluje na tem, da se zadeva popolnoma reši. — Fin. minister dr. Kumanudi odgovarja nato na vprašanje posl. Kučića, ali je pripravljen, pod najstrožjim nadzorstvom finančnih organov in pri popustu izvoznih pristojbin omogočiti, da se uredi prehrana na zasadenem Sušaku in neznošana draginja ublaži. Interpelant sodi, da naj tudi prebivalstvo v zasadenem ozemlju ima iste pravice, kakor jih uživamo mi. Finančni minister dr. Kumanudi izjavlja, da se popolnoma strinja s stališčem poslanca Kučića. Kar zahteva interpelant, se bo dalo tem lažje izvesti, ker obstoja zakon, ki je bil že prej redigiran in ki je bil sprejet v seji zakonodajnega odbora dne 28. decembra lanskega leta. Ta zakon se nanaša na izvoz živil v zasadeni ozemlje. Ta zakon pooblašča finančnega ministra, da

oprosti vsa živila, ki se izvažajo na Sušak, carine in ravnotako, da se tudi proizvodi, ki prihajajo iz zasadenega ozemlja v našo državo, oproste uvozne carine. Čim se ta zakon objavi, se bo začelo postopati v smislu njegovih določb. Ta zakon bo v najkrajšem času objavljen. — Zbornica preide nato na dnevni red: določitev dnevnega reda prihodnje (jutrišnje) seje. Zbornica sprejme predlog predsednika, naj se na dnevni red jutrišnje seje, ki je določena za 10. uro popoldne, stavi kot prva točka razprava o predlogu poslancev Lazarja Jankulovića in tovarišev o izplačilu posebnih draginskih doklad po 60 dinarjev k dnevniciam poslancev; te posebne doklade naj veljajo od 1. januarja 1922 dalje. Na drugem mestu naj se nahaja razprava o zakonskem načrtu glede izpremembe zakona o uporabi 7 odstotka državnega investicijskega posojila v znesku 500 milijonov dinarjev. — Po določitvi dnevnega reda za jutrišnjo sejo se zaključijo današnja seja ob 6.15.

IZ ZAKONODAJNEGA ODBORA.

Beograd, 4. aprila. (Izv.) Danes popoldne se je sestel zakonodajni odbor k seji, na kateri se je izvolil odbor 11 članov, ki naj prouči vprašanje volitve poslancev, kandidatih list in članov glavne kontrole. — Nato je odbor razpravljal o členu 45. zakona o proračunskih dvanajstih. Ta člen se nanaša na državni tečaj, po katerem naši dijaki v inozemstvu prejemajo izplačila. O stvari se je razvila debata, v kateri je večina poslancev naglašala, da naši dijaki ne morejo živeti v inozemstvu brez teh ugodnosti, poudarjali pa so hkrati, da zakonodajni odbor o tej stvari ni kompetenten in da zaradi tega ne more razpravljati o tem predmetu. Zaradi tega naj se odstavi z dnevnega reda. Poslanec Anđelić, ki je stalvil ta predlog, naj zadevo spravi pred narodno skupščino, ki je edino kompetentna v tem vprašanju. — Seja se je nato zaključila. Prihodnja jutri dopoldne ob desetih z dnevnim redom: debata o zakonskem načrtu glede državnega sveta in upravnih sodišč.

PROTISLOVJA FINANČNEGA MINISTRA.

Beograd, 4. aprila. (Izv.) Na današnji plenarni seji finančnega odbora je bila razprava o poročilu druge sekcije glede proračuna ministrstva za vere. Poročilo sekcije se znatno razlikuje od prvotnega proračuna pristojnega ministra. Ta proračun pa se zopet precej razlikuje od onega, ki ga je predložil finančni minister. Ker zaradi tega ni jasnega pregleda o proračunu ministrstva za vere, je finančni odbor sklenil pozvati finančnega ministra, naj se o tem izjavi.

Vprašanje naših manjšin na Koroškem

NARODNI POSLANEC BRANDNER ZA PRAVICE KOROŠKIH ROJAKOV, ZUNANJI MINISTRI BO ODGOVORIL NA NJEGOVO INTERPELACIJO V NARODNI SKUPŠČINI.

Beograd, 4. aprila. (Izv.) Poslanec A. Brandner (Nar. soc.) se je ponovno zglasil pri zunanjem ministru dr. Ninčiču in ga opozoril na postopanje avstrijskih oblasti napram našim rojakom na Koroškem. Opozoril ga je tudi na to, da skoro poteče rok za odgovor na njegovo tozadevno interpelacijo. Minister dr. Ninčič je posl. Brandnerju zagotovil, da bo na vsak način odgovoril na njegovo interpelacijo o zaščiti narodnih manjšin na Koroškem, ker tudi sam želi, da se o tem vprašanju razpravlja v parlamentu, da pa do danes še ni odgovoril vsled tega, ker še ni dobil vseh zahtevanih podatkov.

Po smrti Karla Habsburškega.

ŽALOVANJE ZA KARLOM HABSBUROGOM NA ŠPANSKEM IN OGRSKEM. NJEGOV POGREB.

Madrid, 4. aprila. (Izv.) Španski kralj je poslal rimskemu papežu brzojavko, v kateri ga naproša, naj se zavzame za to, da se bivši avstrijski cesarici Ziti in njenim otrokom preskrbe denar. sredstva, da bodo mogli živeti. Španski kralj je odredil v svoji državi veliko žalovanje.

Funchal, 4. aprila. (Izv.) Pogreb bivšega cesarja Karla Habsburškega je določen na 5. april.

Funchal, 4. aprila. (Izv.) Kakor so dognali uradno, je bivši cesar Karol podlegel pljučnici, ki jo je otežila španska bolezen.

Budimpešta, 4. aprila. (Izv.) Danes dopoldne je bila čitana v kraljevski cerkvi posmrtna služba božja po pokojnem kralju Karlu, katere se je udeležil državni upravnik s svojo soprogo, nadvojvoda Josip, nadvojvoda Josip Franc, nadvojvodinje Avgusta, Sofija in Izabela, dočim se nadvojvoda Albrecht radi boleznimi maše ni mogel udeležiti. Danes so bili navzoči zastopniki vlade, zastopniki glavnega mesta Budimpešte, vojaškega zbora in visokega plemstva. Nadškof kardinal Csernoch je bral mašo ob asistenci mnogoštevilnega svečeništva. Državni upravnik je položil na črni oder venec. V reformiranih cerkvah je odredeno žalovanje, ki bo trajalo teden dni.

Priprave za sprejem V. Klofača v Zagrebu.

Zagreb, 4. aprila. (Izv.) Pripravljalni odbor narodno-socialistične stranke je prejel iz Prage poročilo, da dospe jutri, v sredo, ob 6. zvečer z brzovlakom iz Prage g. Klofač, češkoslovaški senator in bivši vojni minister. Odbor mu pripravlja prisrče sprejem.

SVEČANOST NA ČAST RUMUNSKI KRALJICI MARIJI.

Beograd, 4. aprila. (Izv.) Snoči so v Oficirskem domu priredili na čast rumunski kraljici Mariji veliko svečanost, kateri so prisostvovali tudi kraj Aleksander, ministri, diplomatski zbor, predsedništvo narodne skupščine in mnogoštevilno občinstvo. Kraljica je stopila v dvorano med gostim špalirjem občinstva, ki ji je prirejalo navdušene ovacije.

PRIPRAVE ZA ŽENITVENO POTOVANJE KRALJA ALEKSANDRA PO DALMACIJI.

Split, 4. aprila. (Izv.) Po vsej Dalmaciji se z vso vneto vršijo priprave za dostojen in svečan sprejem kralja Aleksandra. Po dosedanjih informacijah bodo največje svečanosti v Splitu samem, kjer se bo kralj Aleksander mudil največ časa. Tukaj se je že pred enim mesecem ustanovil pripravljalni odbor s petimi pododbori. Največ dela ima pododbor za svečanosti na morju. Doznava se, da pride kralj s svojo ladjeto iz Dubrovnika, in da ga bo na tem potu spremljala vsa naša vojna mornarica. V Braškem kanalu bodo na obeh straneh postavljene ladje. V kolikor se doznava, bo kralj Aleksander posetil tudi Kaštel in Trogir, kjer bo prirejena lepa razsvetljava, pevska društva in godbe pa bodo koncertirale na obali. Morda poseti kralj tudi Sinj, Omiš in Hvar.

SLAVONSKI KMETJE V SRBIJI.

Beograd, 4. aprila. (Izv.) Danes dopoldne je dospela semkaj 180 oseb broječa skupina kmetov iz Slavonije. Od desetih dopoldne je posetila narodno skupščino, kjer jih je nagovoril predsednik dr. Ribar. Pozdravili so jih tudi poslanci Vujičić, Popadić in Radosavljević. En seljak se je na kratko, zahvalil za sprejem in obrazložil pomen poseta. Ministrski predsednik Pašić je tudi ozdravil kmete in jim želel prijetno bivanje v Srbiji. Zahvalila se mu je v izbranih besedah neka kmetica. Gostom so priredili kosilo v hotelu Takovo. Ob treh dopoldne so slavonski seljaki šli na Topčider, kjer so si ogledali državno ekonomijo, kjer bodo tudi večerjali. Jutri zjutraj se odpeljejo v Arangjelovac in kasneje v Tapolo, kjer položijo na grobu kr. Petra venec z napisom: »Z groba vel. Jugoslavana Strossmayerja vel. kralju Osvoboditelju — Hrvatski kmetije iz Djakovščine«. Iz Topole se povrnejo v Arangjelovac, kjer jim bodo domači kmetje razkazali svoja gospodarstva.

ITALIJA IZPRAZNUJE SKADER.

Pariz, 4. aprila. (Izv.) Kakor poročajo listi iz Rima, so italijanske čete začele izpraznjevati Skader.

RUSKA VLADA ZBIRA ZLATO IN SREBRO.

Moskva, 4. aprila. (Izv.) Dne 30. marca so pobrale državne oblasti dragocenosti iz sinagog. Dne 31. marca pa se je pričelo pobiranje dragocenosti po cerkvah in je bilo en sam dan zaplunjeno po cerkvah okoli 60 pudov zlata in srebra.

NOV PREOBRAT V VLADIVOSTOKU.

Moskva, 4. aprila. (Izv.) Iz Čite poročajo: V Vladivostoku se je izvršil prevrat. Merkulov je pobegnil k Japoncem. Na čelo nove vlade je stopil Boldroj.

JAPONSKA IZPRAZNI SIBIRIJO.

London, 4. aprila. (Izv.) »Times« javlja iz Tokija: Japonska vlada se je orekla pogajanjem z boljševiško vlado v Čiti in je sklenila, da umakne svoje čete iz Sibirije.

ANKETA JUGOSL. IN ČEŠKOSLOV. INDUSTRIJCEV.

Zagreb, 4. aprila. (Izv.) V najkrajšem času se priredi v Zagrebu anketa jugoslovanskih in češkoslovaških industrijcev v vprašanju inženirje industrijskih proizvodov.

Memento.

Politični dogodki, ki so se odigrali zadnje dni v Ljubljani in po deželi, so glasen memento vsem političnim strankam z izjemo tiste, ki ji je bil memento ob enem nagrobnička.

Ti dogodki so pokazali, da med vodstvi strank in med množicami ni povsod tistega potrebnega najožjega kontakta, ki je prvi pogoj vsake uspešne politike. In vsled porivanja tega kontakta se zdi, da je tu in tam vodstvo precej, precej daleč zadržano za množico, ki je bolj radikalna in si daje sam smer na levo. V slučaju, da vodstvo tega takoj ne uvidi, je mogoče, da dobimo v kaki stranki na mesto voditeljev in vodenih naenkrat dva tabora: neznanega konservativnega in širokega radikalnega.

Videlo se je tudi, kaj se pravi delati politiko od zgoraj navzdol: da se vsede peščica ljudi za mizo, se domeni, kaj ji je prav in potem pozove ta peščica s široko gesto narod in mu zakliče patetično: narod, sledi nam, mi edini vemo kaj potrebuje država in ti, če pa ne greš z nami, je to znamenje, da si nezaveden, nevhvaležen, separatist.

Kolikokrat smo že povedali na tem mestu, da je pravi politik tisti, ki instinktivno pregleda želje naroda in jih sprejme za svoje in postane tako vodnik naroda. Povedali smo tudi, kaj narod hoče in smo zato nastopali proti centralizmu, ker smo vedeli, da ga naš narod odklanja. Nič manj odločno nismo povdarili, da če hoče narod najširšo avtonomijo, par ljudi pa, ki imajo slučajno moč, pa skrajni centralizem, da mora biti tukaj neke fatalna napaka: ali nima dotična peščica ljudi sploh nobenega smisla za politiko, potem naj se ne vtiče vajo, ali pa ima smisel samo zase in ne za narod, potem naj pusti pri miru narod, kakor bo narod pustil njih. In ker smo si upali povedati to večkrat in jako odločno, so leteli na nas najhujši priimki, ki jih vsebuje državniški leksikon za blatenje. Danes je mogoče samo dvojje: ali smo pisali v smislu želja naroda, ali pa smo imeli tak upliv na narod, da smo vsega pokvarili. Niti eno niti drugo ni kompliment za naše nasprotnike.

Danes so že čisto jasne konture za slovenski blok, ki ga ne forsirajo to poltaki neprijazni kulturni delavci ampak zastopniki tistih stanov, ki jim je gospodarstvo prva beseda v očenau. Tudi niso niti kulturni delavci niti nismo mi izžvižgali poslanca, ki je povdarjal po Belgradu, da je najnujnejše, da se Slovenija razdeli na dve oblasti.

Slovenski narod je začel še-le sedaj voditi pravo jugoslovansko in državno politiko. Prišel je v novo državo in se je vse do sedaj ni jasno zavedal, zato ji je samo dajal, ker je mislil, da mora biti tako. Zdaj pa se je zavedel, da je v svobodni lastni državi, od katere sme tudi nekaj zahtevati in ne samo dajati. To naj bo glasen memento vsem tistim, ki hočejo biti voditelji tega naroda.

Narodni socialisti proti nasiljem na Hrvatskem.

NARODNI POSLANEC DERŽIČ ZA TAKOJŠNJO UKINITEV TERORISTIČNIH METOD IN ZA KAZNOVANJE KRIVCEV.

Beograd, 4. aprila. (Izv.) Poslanec Ivan Deržič je vložil na ministra vojne in mornarice, nadalje na ministra notranjih zadev in na ministra pravde tri nujne upite radi batnanja hrvatskih kmetov in delavcev ob priliki raznih preiskav, ki jih izvršujejo deloma vojaški obmejne straže, deloma orožniki ali stražarji. Poslanec Deržič v svojih upitih navaja več slučajev in povdarja, da more privedi tako nasilno postopanje od strani državnih varnostnih organov v očigled razmeram na Hrvatskem državo h katastrofi, poleg tega pa se tako postopanje protivi pravemu čutu

vsakega kulturnega naroda. Ravno to nasilno postopanje je eden glavnih vzrokov hrvatskega separatizma. Taka nasilstva škodujejo naši državi na znotraj in na zunan in so poglavitni vzrok proti našemu državnemu edinstvu. Naše državne oblasti niso do sedaj podvzele nobenih korakov, ki so potrebni, da se tako postopanje odpravi in krivci, ki so jih povzročili, kaznujejo. Posl. Deržič v imenu Narodno socialistične stranke odločno zahteva, da se take metode takoj ukinejo in da se krivci najstrožje kaznujejo.

Genovska konferenca.

LLOYD GEORGE O KONFERENČNIH CILJIH: VZPOSTAVITEV MENIČNIH TEČAJEV, TRAJEN MIR IN PRIZNANJE RUSKE VLADE. PAŠIČ OSTANE V BEOGRADU?

London, 4. aprila. (Izv.) V poteku svojih izvajanj v poslanski zbornici je izjavil angleški ministrski predsednik Lloyd George, da je prva in najvažnejša naloga, s katero se mora baviti mednarodna gospodarska konferenca v Genovi, vzpostaviti menične tečaje. Drugo bistveno vprašanje, ki se mora rešiti na tej konferenci in ki je tudi predvsem pired, je, da se vzpostavi trajen mir med narodi. Ako se morejo pod temi pogoji vzpostaviti mirovni odnosi z Rusijo, seveda lahko predloži tak predlog v odobrenje poslanski zbornici. Preden pa poslanska zbornica ne prizna ruske sovjetske vlade, ne more biti govora o političnem zastopstvu ali o diplomatskem priznanju ruske vlade. Dalje je izjavil ministrski predsednik Lloyd George, da je angleška vlada storila vse, kar je bilo v njeni moči, da bi sodelovala s Francijo glede tega vprašanja.

Beograd, 4. aprila. (Izv.) Ministrski predsednik Pašić se še vedno ne more odločiti ali bi šel v Genovo ali ne, ker se čuti zelo utrujenega vsled naporne delovanja zadnjih tednov. Delegati so ga naprosili, naj se udeleži vsaj prvih sej genovske konference.

Rim, 4. aprila. (Izv.) V zunanem odseku poslanske zbornice je izjavil minister za zunanje stvari Schanzer o pripravah za konferenco v Genovi, da se bodo ustanovile štiri komisije, in sicer za ruska, finančna, trgovinska in prometna vprašanja. V teh komisijah bodo zastopane vse države. Konferenca v Genovi se udeleži 30 držav. Minister je utemeljeval, zakaj niso bile objavljene Turčija, Georgija in Črna gora. Tekom svojih izvajanj je izjavil Schanzer, da antantna nota Nemčiji ne pomenja ultimata, ampak le pozivlje k ureditvi proračuna. Italija zasleduje na konferenci v Genovi politiko miru in omejitve oboroževanja, da se more vzpostaviti finan, ravnotežje v Evropi.

Praga, 4. aprila. (Izv.) Dunaj 0.60, Berlin 1.125, Rim 284.50, Budimpešta 5.975, Pariz 490, London 236, Newyork 53.70, Curih 1040.50, avstrijske krone 0.60, italijanske lire 281.50.

Zagreb, 4. aprila. (Izv.) Berlin 101—103, Milan 1710—1715, London (izplačilo) 1430—1445, (ček) 1425—1435, Newyork (ček) 320—323, Pariz 2900—3000, Praga 626—630, Svica 6300—6350, Dunaj 4.30—4.40, Varšava 9.25—9.75, Budimpešta 39.25—40. Valute: Ameriški dolarji 317—318.30, češkoslovaške krone 608—615, napoleonidori 1025—1030, švicarski franki 6200—6250, italijanske lire 1680—1700.

Beograd, 4. aprila. (Izv.) London 359—359.50, Pariz 740—0, Newyork 0—81.50, Zeneva 1570—0, Milan 428—430, Praga 156—0, Berlin 25.50—25.75, Dunaj 1.075—1.125, Bukarešta 0—62, Budimpešta 9.75—10.25. Valute: bolgarski levi 0—49.50.

Curih, 4. aprila. (Izv.) Berlin 1.675, Newyork 514, London 22.62, Pariz 47, Milan 27.35, Praga 9.775, Budimpešta 0.60, Dunaj 1.55, Varšava 0.13, Dunaj 0.0675, avstrijske krone 0.07.

Berlin, 4. aprila. (Izv.) Dunaj 4.23, Budimpešta 37.65, Milan 1747.80, Praga 618.20, Pariz 3012, London 1443.15, Newyork 325.84, Curih 6362.

Veliko umiranje.

V Rusiji se je otvoril grob, velik in prostoran, kakor je prostrana ruska zemlja. In v ta veliki grob romajo ne tisoči, tudi ne deset in stotisoči. Milijoni romajo tja! Včasih je kratka njihova pot, včasih dolga, težkega trpljenja polna. Velik in mogočen je on in strašno je povele njegova, ki vodi vse te milijone in jim kaže pot k grobu, k strašnemu grobu ruskega naroda ob Volgi. Ali tam ne umirajo samo Rusi, tam umirajo ž njimi tudi Tataři. Rusi in Tataři, oboji slone tam ob Volgi, mogočni reki. Ob obrežju slone in votel je njihov pogled. Vale se valovi mimo okostnjakov. Glad sloni ob obrežju in spremilja z otlim pogledom vodovje, ki prihaja iz daljav in gre v daljave. Prazno in pusto je obrežje, izžgano je polje.

15 milijonov jih čaka na smrt, med njimi polovico otrok. Mleko se je posušilo v prsih mater. 15 milijonov jih je bilo decembra lanskega leta. Sedaj jih gladije gotovo 20 do 25 milijonov. Obširno je kraljestvo mogočnega kralja Gladu in strašna je njegova oblast.

Bila je žetev lanskega leta, toda prazna so bila polja daleč na okoli, zlato klasje ni valovalo po prostranih poljih. Zemlja je rodila komaj desetino tega, kar so pričakovali. Koliko pa jih je bilo, ki so dobili vsega skupaj komaj 6-8 pudov žita. En cent žita za celo leto za številno rodbino 6-7 glav! Zalog iz prejšnjih let ni bilo. Ljudstvo je ostalo brez žita in brez živil. Roka je segla po živini, ker tudi ona je delila usodo z ljudmi. In ko ni bilo več živine, so pričeli zapuščati vasi in sli na pot, na dolgo pot preko brezmejnih daljav mestom nasproti. Vsak dan so prihajali in dneвно prihajajo begunci pred gladom. Neznana sila žene gladijoče v mesta in tu polnijo ceste in pota. Čakajo in prosijo kruha. In ker kruha ni, ležejo trudi na počitku in nebrojna je številica onih, ki obleže za vedno.

Uta je eno izmed mest, ki leži v kraljestvu Gladu. Veliko in grozno je grobišče v Uti. Od lanskega poletja so jih položili že 50.000. In dnevnih jih pripeljejo 200-300 novih. Plitvi so grobovi neznanih, ki leže tam zmrmnjeni in nagi. Zemlja jih objema, le napol zakopane, ker predolga je procesija in pretrdni so grobarji. »Leteče sani« vozijo skozi ulice in jih nabirajo, ki so obležali in potem gre pot k velikemu grobu. Septembra je umrlo v Uti 6000 otrok. Starši niso imeli kaj, da bi dali otrokom in postavili so jih na cesto brez kruha in takrat je umrlo na tisoče nežnih otroških bitij.

In Uta je samo eno mesto v kraljestvu Gladu. Koliko je še drugih, ki poslušajo ječanje in gledajo prizore, ki si jih ne moremo predstavljati.

Tudi med vojno je trkal glad na vrata mnogih izmed nas. V pregovornih revirjih je vladal že neusmiljeno. Ni bilo kruha, ne krompirja. Otroci so kričali, matere begale ure daleč in iskale in prosile in čisto zaman. Grozen je glad.

Mrtvaška grozna pesem gladi plava tam nad širnimi poljanami na daljnem vzhodu. Milijoni kriče in prosijo pomoči. Ves slab je njihov glas, toda trga srca.

Pomagajte! Bratje, do smrti izmučeni, prosijo usmiljenja...

Beograjsko pismo

Beograd, 1. aprila 1922.

Včeraj popoldne je odbor za redukcijo uradništva končal svojo nalogo in sicer točno v predpisanem roku. Na tej seji je bilo sprejetih tudi več predlogov za vladno, med drugim predlog, da naj se čimprej izglasuje činovniški zakon. Pri tej točki je bil sprejet tudi dodatni predlog, ki ga je stavil poslanec Brandner, da naj se činovniški zakon izglasuje še pred volilnim zakonom, to pa zategadelj, ker obstoja nevarnost, da se bo volilni zakon zavlekel; ker pa pride po sporedu, ki ga je predložila vlada, činovniški zakon na vrsto šele za volilnim zakonom, bi moralo na ta način uradništvo še dolgo čakati na ta važni zakon, ki delajo z njim vladne stranke, osobito demokrati, humbug že tri leta.

Sklepi parlamentarnega odbora za redukcijo uradništva so težki, a kljub temu se finančni odbor ne zadovolja, ker je pričakoval, da se bo črtalo še mnogo več. Mi smo že iz vsega početka izjavljali, da s takim načinom reševanja uradniškega vprašanja nikakor ne moremo soglašati. Kajti treba je pomisliti na veliko socialno zlo, ki se ustvarja s tem, da se na tisoče uradniških družin čez noč postavi na cesto. Ako je bila redukcija potrebna, bi se morala izvesti polagoma, da bi se s tem omogočilo odpuščenim uradnikom, da si dobe druge možnosti za preživljanje sebe in svoje družine. Toda »mi živimo v eni brezpravni državi«, kakor se je izrazil neki Dalmatincec, član odbora za redukcijo uradništva. Uradništvo se je pri nas sprejemalo po strankarski pripadnosti, sedaj pa se ga s hitro operacijo meče v največjo nesrečo.

Radovedni smo tudi, kako se bo po izvršeni individualni redukciji, ki jo iz-

vrše mešane »stručne« komisije, razvijalo delo v posrednih ministrstvih. Pritožbe, ki so prihajale skoro vsak dan od strani posameznih ministrov, ne dajejo nikakega dobrega upanja, ako pomislimo, da se je vršila redukcija celo pri ministrstvih, ki so se še doslej pritoževala nad premajhnim številom sposobnega strokovnega osebja, kakor pošta, železnica itd. Kar se železnice tiče, je treba poudariti, da se je redukciji odločno uprli posl. Deržić na predvčerajšnji seji, ob kateri priliki je prišlo do ostrega nastopa med ministrstvom pomočnikom g. Iličem in posl. Deržićem. Ilič je bil v taki zadregi, da Deržiću ni znal niti odgovorjati tako, da so mu celo vladni poslanci delali opazke, češ, sedaj govorite, ko imate opraviti s poslancem, železniškim uradnikom.

Komisija za individualno redukcijo bi morala po našem mnenju predvsem odstraniti tiste uradnike, ki so brez vsake »kvalifikacije«, kakor n. pr. Adolf Ribnikar, ki je postal po prizadevanju demokratov preko noči uradnik v 4. čin. razredu. Če se mora reducirati, naj se reducira pri političarjih, ki so svoja mesta zavzeli brez strokovne usposobljenosti. Največja krivica bi bila, ako bi bil le eden strokovno usposobljen uradnik odpuščen, a bi pri tem na svojem mestu ostal Ribnikar. Upamo, da se bodo komisije, ki imajo vršiti individualno redukcijo, držale pravice, ugotovljenega na sejah odbora za redukcijo uradništva. Sicer pa bomo vsak čas videli, pri čem da smo.

Danes popoldne je bilo važno glasovanje v narodni skupščini. Mislili smo, da bo opozicija sprla s svojim predlogom, da se ima bivši vojni minister general Zečević izročiti sodišču, ker je kriv, da je umrlo nad 300 rekrutov in da jih je težko obolelo okoli 6000. Toda vladne stranke tega niso hotele. Pašić se je izjavil v radikalnem klubu in Pribečević istotako v demokratskem klubu, da »če izročimo Zečevića sodišču, potem pridemo kmalu vsi na vrsto«. Zato so privolili v to, da se lahko izvoli neka anketa, ki naj raziskuje krivdo, ker vedo, da bodo v anketi oni sami odločevali in tako vse »zatušali«. Opozicija pa je stala na stališču, da se mora Zečević izročiti sodišču; če bi bil nedolžen, bi ga sodišče naravno oprostilo. On sam bi pravzaprav moral zahtevati sodišče, če se mu očita, da je kriv smrti nad 300 rekrutov in boleznim 6000 naših mladeničev, ako je res nedolžen. Sramota je, da so pri glasovanju odgovajali slovenski demokrati in samostojni kmetje, ker je vendar znano, da so med mladeniči bili tudi slovenski sinovi. Pa če bi tudi ne bili, je naša dolžnost, da se potegnemo za naše brate Srbe in Hrvatce. Izmed slovenskih strank so odločno zahtevali, da se izroči general Zečević sodišču sledeče stranke: Slovenska ljudska stranka, socialni demokrati in narodni socialisti. Poslanci vseh teh strank so glasovali za to, da bi se krivec izročil sodišču, dočim so za vladni predlog glasovali demokrati in samostojni kmetje. Sedaj nastane vprašanje, ali imata ti dve stranki sploh še pravico stopiti pred slovenski narod?

Naravno, da se bo opozicija od sedaj naprej poslužila tudi vseh drugih sredstev in nadaljevala borbo proti krivcem, ki so upropastili naše rekrute, a najučinkovitejše sredstvo, da bi se postavilo Zečevića pred sodišče, je zaenkrat propadlo. Moralni uspeh, ki ga je dosegla opozicija z obtožbo pa je kljub temu velik, ker bi vlada sicer ne pristala niti na anketo.

Narodno-socialistič. poslanci za nižje javne uslužbence.

Poslanca Deržić in Brandner sta izročila predsedniku narodne skupščine predlog za izpremembo zakona o draginskih dokladah, ker so bili s tem zakonom najhujše prizadeti nižji uslužbeni. Predlog glasi:

Gospod predsednik!

Za zakonima, sklenjenima od zakonodajnega odbora dne 26. decembra 1921. I., štev. 124 in 306 zakonodajnega odbora narodne skupščine, so določene draginske doklade za javne nameščenec in uslužbenec saobračajnih ustanov. V tema zakonima so zapostavljeni najhujše nižji uslužbeni, katerim se je priznala osebnost draginske doklada po sledeči tabeli:

Javni nameščenici:	I.	II.	III.	IV.	V.
Razred:	1.	2.	3.	4.	5.
Dinara:	16	14	14	14	14

Zelesničari:	I.	II.	III.	IV.	V.
Razred:	1.	2.	3.	4.	5.
Dinara:	19	18	18	18	17

Ta draginska doklada nikakor ne odgovarja današnjim gospodarskim razmeram, ker je draginja vsled padca naše valute pri vseh življenjskih potrebščinah narasla od jeseni 1921. I., za več kakor 100 odstotkov. Pripominjamo, da je stališče zakonodajnega odbora pri sklepanju imenovanih dveh zakonov nižjih uslužbenecv bilo nepravilno. Nižji

uslužbeni, predvsem v vseh novih pokrajinah vršijo težko in odgovorno službo na samostojnih mestih. Opozorjava na dejstvo, da nižji uslužbeni tako pri pošti, policiji, finančni kontroli i. t. d. kakor predvsem na državnih železnica vršijo zelo težko in odgovorno službo in so vsled nezadostnih službenih prejemkov izpostavljeni ne samo fizičnemu, temveč tudi moralnemu propadu.

Radi tega stavlja sledeči predlog:
Clen 7. zakona o draginskih dokla-

dah za javne nameščenec naj se spre-

meni po naslednji tabeli:

Razred:	I.	II.	III.	IV.	V.
Dinara:	19	18	18	18	18

Clen 6. zakona o draginskih dokladah za uslužbenec saobračajnih ustanov naj se spremeni po naslednji tabeli:

Razred:	I.	II.	III.	IV.	V.
Dinara:	21	20	20	20	20

Sprejmite, gospod predsednik, zagotovilo najinega posebnega spoštovanja.
Beograd, dne 3. aprila 1922.

Ivan Deržić m. p. Anton Brandner m. p.

Politične vesti.

✕ Zakonska novela o kraljevi civilni listi. Vlada je predložila narodni skupščini zakonski predlog o povišanju kraljeve civilne liste, ki se glasi: 1. Civilna lista N. V. kralja Aleksandra se poveča na 24 mil., od teh se bo izplačevalo 18 mil. v dinarjih, ostanek 6 mil. pa v francoskih frankih. 2. Civilna lista velja od 1. jan. 1922 in se jo postavi v budžet za 1. 1923. To civilno listo ni mogoče povečati brez pristanka Narodne skupščine, niti zmanjšati brez kraljevega dovoljenja. 4. Zakon stopi v veljavo, čim ga skupščina sprejme in kralj podpiše.

✕ »Molčite vi, ki s takim delom sramotite stranko!« »Politika«, znano glasilo demokratske stranke, prinaša poročilo o seji svoje stranke, na kateri se je razpravljalo o obtožbi generala Zečevića. V klubu samem je nastala opozicija, ki ji načeljuje predsednik demokratskega kluba g. Ljuba Davidović, in kateri se je pridružila skupina srbskih poslancev iz bivše samostojne stranke. Demokratski ministri so zavzeli stališče vlade. O tem se je razvila tako ostra debata, da je g. Davidović zaklical demokratskim ministrom: »Molčite vi, ki s takim delom sramotite stranko!« »Politika« sicer prinaša naslednjega dne demant g. Davidovića, češ, da ni izgovoril navedenega stavka, pravi pa, da je prejela svojo vest od tako uglednega člana demokratske stranke, da ni imela povoda dvomiti o njeni točnosti. Lepe razmere v demokratski stranki!

✕ Rusija za enakopravnost v Genovi. Excelsior javlja: V nekem razgovoru je izjavil Čičerin, da Rusi ne pridejo na mednarodno gospodarsko konferenco v Genovo niti kot zmagovalci. Rusija želi, da bi bile vse na tej konferenci udeležene države enakopravne. Rusija ne bo trpela, da se kršijo njene suverene pravice.

✕ Lloyd George o bodočnosti Rusije. Sin angleškega ministrskega predsednika, major Lloyd George je izjavil na neki skupščini angleške liberalne stranke, da je njegov oče

utrujen vsled svoje službe in pojde v Genovo le, ker smatra to za svojo dolžnost, da deluje za blaginjo Evrope. Lloyd George meni, da bo igrala Rusija še veliko vlogo, in da bi bila velika napaka, Rusijo izključiti od mednarodne gospodarske konference v Genovi.

✕ Sovjetsko zastopstvo v Berlinu. Kakor poročajo iz Berlina, je minister za zunanje posle dr. Rathenau dal tukajšnjemu sovjetskemu zastopstvu na razpolago poslopje na »Unter den Linden«.

✕ Lloyd George o gospodarskem položaju Evrope. Ministrski predsednik Lloyd George je v zadnji seji poslanske zbornice izjavil med drugim še to-le: Ni dvoma, da bi izprememba versailleske mirovne pogodbe, kar se tiče novih mej, izzvala nove gospodarske težkoče. Gospodarske desorientacije niso povzročile vojne odškodnine. Težavne položaje je pripisati dejstvu, da sta bili Francija in Belgija upostovšeni. Ako bi se versailleska mirovna pogodba izpremenila, bi se bremena prenesla z ramen Nemčije na Francijo in Belgijo. Ako vztrajajo zavezniki na plačilih, ki presegajo plačilno zmoglost države, ki je težko trpela vsled vojne, bi se s tem pospešila kriza, ki bi se pa ne omejila samo na Nemčijo. Francija se ne more odreči pravici po odškodnini, ki jo je zajamčila versailleska mirovna pogodba.

✕ Potovanje angleškega princa. Waleski princ je danes dospel v Singapore, kjer ga je prebivalstvo svečano sprejelo.

✕ Upor v francoskem Maroku. V mahiski dolini v francoskem Maroku so gorski prebivalci napadli francoske čete 700 mož in so vse pobili.

✕ Konec spora med Grško in italijansko vlado. Grška vlada se je pri italijanskem poslanstvu v Atenah opravičila zaradi zaplenitve italijanskega parnika »Abbazia« in je izjavila, da ne bo nobenega italijanskega parnika več zasegla. S tem je bil spor med italijansko in grško vlado končan.

Časopisni glasovi.

»Slobodna Tribuna«. Prinaša dr. Polićev članek o Zagrebu, kakršen je v svojem občinskem svetu. Nekeč je bil Zagreb jugoslovanski, danes je protisrbski. Večina ni dovolila, da govori demokratski obč. svetovalec. Vsled tega so demokratski svetovalec zapustili občinski dvorano in posnemali hrvatske poslance, ki so bojkotirali

li konstituantu, v kateri so se smatrali majorizirane. Take so posledice nasilne in skrajne politike. Zagreb bi danes kazal svoje staro lice navdušenega jugoslovanstva, da ni bilo koruptne in nasilne politike demokratov in njenega voditelja Pribečevića. To je veliki zločin g. Pribečevića.

Gospodarstvo.

Kumanudi in naša valuta.

Kakor smo že javili, se je vršila konferenca vladnih strank, na kateri je finančni minister poročal o zakonskem predlogu o regulaciji plačil v inozemstvo. Naglašajoč, da ima predlagan zakon dvojni namen, povečanje javnega kredita in izboljšanje naše valute, je navajal nekatere vzroke slabega stanja naše valute, med temi, da so razne banke preko Ljubljane v masah izvažale tuje valute iz naše države v priporočnih pismih, da časopisje ruši naš kredit v inozemstvu ter da se nahaja v Zagrebu središče agitacije, ki dela na vzbujitev nezaupanja v našo državo. Na te tri opazke g. finančnega ministra je odgovarjati, da je ravno on, ko je pošteno ravnateljstvo v Ljubljani lanske jeseni zaplenilo priporočena pisma zagrebških bank z velikimi vsotami tujih valut, dal ukaz istemu ravnateljstvu, naj vrne dotična pisma prizadetim bankam, o čemer je podal narodni poslanec Brandner interpelacijo v skupščini, na katero je pa prejel odgovor, da je bilo postopanje bank pravilno. Danes se pa finančni minister pritožuje proti izvažanju tujih valut preko Ljubljane v priporočnih pismih. Kar se tiče rušenja kredita v inozemstvu potom časopisja, je odgovarjati, da ne ruši kredita časopisje, ki kritizira slabo gospodarstvo v naši državi z namenom, da se isto zboljša, ampak, da ga ruši slabo državno gospodarstvo samo, katero vidi inozemstvo na vsakem koraku, ne da bi bilo potrebno, da ga šele časopisje opozarja na to. Ali bi morda hotel g. finančni minister, da časopisje k vsemu molči ter s tem daje potuho naši državi

ni upravi, da še globlje zagazi? Inozemstvo, ki ni slepo, bi imelo še manj zaupanja do naše državne uprave, ako bi videlo, da javno mnenje molče odobrava slabo državno gospodarstvo ter da torej ni upanja, da bi se isto moglo kdaj zboljšati. Kar se tiče Zagreba, kjer se nahaja središče agitacije, ki da dela na vzbujitev nezaupanja v našo državo, je to pač rak-rana vsega našega neugodnega političnega in gospodarskega položaja. Ali tudi tu pada krivda velikim delom na vlado in na vladajoče stranke, ki hočejo z nasiljem izvesti parcelacijo Hrvatske, s čimer dosegajo učinek, da se hrvatski narod, ki se je po prevratu s takim navdušenjem oklenil ideje ujedinjenja v jugoslovansko državo, vedno bolj in bolj odtrjuje tej ideji. In to, ni dvoma, vpliva na oceno naše valute v inozemstvu huje, nego vsi drugi momenti. Zločin na državi in na njeni valuti počenajajo torej v veliki meri tudi oni, ki ne iščejo sporazuma z večino hrvatskega naroda in ki hočejo v hrvatskem vprašanju z glavo skozi zid. — Toliko na tri omenjene razloge slabega stanja naše valute, ki jih je navajal g. finančni minister. Čudno je pa, da je g. finančni minister, ki se je vrgel na Ljubljano in na Zagreb, popolnoma pozabil na beograjsko čaršijo, ki je v zadnjem času največ škodila naši valuti s tem, da je uvozila v našo državo ogromne množine nepotrebnega luksuznega blaga, katerega danes ne more plačati. Za to čaršijo g. finančni minister ni imel žal-besede; nasprotno skuša jo rešiti na škodo vseh državljanov z zakonom o moratoriju, kateri zakon bo naš kredit še bolj zrušil, ako bo sprejet. — V nadaljnjem svo-

jem govoru, s katerim je g. finančni minister priporočal, da se sprejme moratorij, je isti naglašal, da je gonja proti našemu kreditu popolnoma neupravičena, češ, da imajo vse druge zavezniške države in prometu mnogo več papirnatega denarja, nego mi, ki imamo v obtoku samo 4 milijarde 600 milijonov dinarjev. Navajal je v dokaz te trditve številke Angleške, Amerike, Francije, Italije, Belgije in Češkoslovaške. Pri tem pa je pozabil povedati, koliko odstotkov novčanic je izdanih v omenjenih državah na podlagi izposojil države in koliko odstotkov na podlagi eskomptiranja dobrih trgovskih menic. Ako bi bil g. finančni minister pojasnil tudi to razmerje, bi bil moral priznati, da nobena navedenih držav nima tako visokega odstotka novčanic izdanih na podlagi državnih posojil, kakor naša. In to je odločilno, ne pa množina izdanih novčanic sploh. In še nekaj je pozabil gospod finančni minister povedati in to je, da so vse navedene države v zadnjih dveh letih konsekvntno nižale obtoke novčanic, dočim se je pri nas do zadnjega časa obtoke novčanic rapidno višale. Šele v zadnjem času je opaziti v tem oziru zastoj. Če se bo ta zastoj držal več časa in če bo sledilo zmanjšanje obtoke novčanic, se bo moglo narediti počasnemu ozdravljenju naše valute. Ker je gospod finančni minister že omenjal Češkoslovaško z obtokom 12 milijard novčanic, moramo najprej omenjati, da je obtoke novčanic tam padel od omenjene vsote na 10 milijard. Nadalje je omeniti, da se ne sme primerjati številke 10 milijard češkoslovaških kron z našo številko 4600 milijonov dinarjev, ampak z našo številko 18.400 milijonov kron; kajti kljub umetni relaciji 4 : 1 je podlaga našega obtoke novčanic, vsaj po več nego dve tretjini ista, kakor ona češkoslovaška, t. j. krona. Slednje je pa naglašati, da ima Češkoslovaška urejene finance, urejen železniški promet, vzorno politično upravo in, kar je glavno, aktivno trgovsko bilanco. Pri nas je pa vse to ravno narobe! Gospod finančni minister naj se torej ne čudi, da inozemstvo tako pesimistično presoja našo valuto. Ko bodo odpravljani vsi navedeni vzroki, ki tlačijo našo valuto, se ista dvigne do višine, ki odgovarja naši gospodarski moči, prej pa ne. Z umetnimi sredstvi se trajno zboljšanje naše valute ne da doseči.

✕ Ljubljanski trg. Na ljubljanskem mesnem trgu se je razvilo na podlagi svobodnega določanja cen od strani mesarjev bujno navijanje cen. Trditve, da bo uklenjeje maksimalnih cen ugodno vplivalo na trg vsled ostrejšje konkurence, so se izkazale baš z nasprotno stran. Prosto določanje cen od strani mesarjev povzroča komodno nakupovanje živine. Sobotne cene na trgu so sledeče: Za goveje meso se zahteva 48 do 64 K kg; vzlic tem cenam je še vse polno slabega blaga. Telečje meso se je brez tehtnega vzroka podražilo od 48 na 52 K pri posameznih mesarjih. Svinjsko meso 70 K kg. Drobnica je cenejša; koštrun kg 30 do 36 K, jagne 40 do 44 K, kozličevina 50 kron. Na podlagi teh rezultatov je jasno, da imamo pričakovati v bodočnosti še nadaljnjo poljubno dviganje cen mesa, vsled tega je neobhodno potrebno zopetno trezno maksimiranje cen, kajti brez dvoma se lahko trdi, da je le maksimiranje cen od strani avtonomnih občin in okrajnih glavarstev bistveno pripomoglo k temu, da od poloma do najnovejšega časa niso mogle cene tako rasti kot bi sicer rasle v nasprotnem slučaju. Za popolno svobodo trgovanja na trgih še časi niso dozoreli. Občinstvo naj pa samo vsaj toliko pomaga, da ne bo slepo kupovalo brez ozira na cene in kvaliteto. — V ostalem je trg dobro založen. Pričakujemo, da bo še to jesen trg divjaje in ribi trg obilno založen z različnim blagom, kar je sedaj v Ljubljani močno primanjlovalo. — Na trgu se je pojavilo obilo različne zelenjave, kar omogoča precejšno izbiro. Cene padajo! — Cene moke bazirajo na ceni 26 K za št. 0, najslabša črna moka 23 K, kaša 22 K, ješprenj 26 K, otrobi 10, koruzna moka 19, oves 14, fižol ribičan 15,50, prepečar 19,50, leča 40, pšenica 18,50, rž 17,50 K. Špecerijsko blago ne kaže od prejšnjega tedna bistvenih izprememb. Mleka za enkrat se primanjkuje, liter 11 K. Trajalo bo najbrže še precej časa predno bo organizacija mlečne aprovizacije Ljubljane dospela do onega viška, ki ga zahteva vsako večje mesto glede množine kot kakovost. Na tem polju se je treba boriti z našo starokopitnostjo in pomanjkanjem vsake življenja zmogljive organizacije po doli.

✕ Dobava sena. Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani pozivlja interese, da stavijo dne 8. aprila t. l., ob 10. uri predpoldne intendanturi komande Dravske divizijske oblasti pismene ali ustne ponudbe glede dobave sena. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, pogoji pa pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani interesantom na vpogled.

Dnevne vesti.

— Draginske doklade državnih železnicev. Iz železniških krogov nam pišejo: »Dočim so državnim uradnikom in uslužbenecem po tolikem času, že meseca januarja dovoljene višje draginske doklade, sedaj izplačali, smo dobili srečni uslužbenec drž. železnice, ki kot blažen zegen neki brzojav, da bodo, ako bomo prav pridni in pokorni, tudi za nas enkrat napravili zakon o novih dokladah s'na skupocina, najbrž z veljavo po Binkoštih, ko bo sveža salata je bolj poceni. Te železniške pare že lahko počakajo nekaj dalje časa, saj imajo toliko ugodnosti, med drugimi tudi to, da se lahko po režiji cen vozijo iz mest na deželo po sveži zrak, kar je baje ceneje kot mleko in kruh. Uniforme sedaj tudi ne potrebujemo, saj bo kmalu toplo vreme, ko bomo lahko hodili v opankah in »kolicah«. Iz teh ozirov nam bodo tudi premož nekoliko podražili.

— Dnevne poslanece se zvišajo. Ministriški svet je odobril, da se zvišajo poslanece dnevnice za 60 Din.

— Uvaževanje naše države v inozemstvu. Povodom Leipškega vselesnjega je izdal odbor tri lične snopce pod naslovom »Zapadni Eho« izključno za Jugoslavijo. Zvezki so prinesli razne trokrovne članke v latinici in cirilici. V zadnjem snopcu je nemško pisani članek »Jugoslavien«, kjer našteva vsa naravno produktivnost naše države ter zaključuje: »V splošnem je Jugoslavija vsch vrst surovin zelo bogata država.

— Za našega poslanika v Washingtonu bo imenovan g. dr. Tresić-Pavičić, sedaj poslanik v Madridu.

— Dolarska strela v Zagrebu. Policija je zaprla nekoga poštnega uslužbenca, ki je izmaknil iz nekoga ameriškega pisma 10 dolarjev. Zagrebška pošta uprava paži zadnje čase posebno na pisma iz Amerike.

— Lakota v Rusiji. V nekem herzonskem predmestju je neka mati baje zaklala dva svoja in enega tujega otroka. Oblast je komaj preprečila, da je ni ljudstvo lučalo. V Herzonu je 20. marca umrlo 78, 26. marca pa 174 oseb od lakote.

— Pomanjkanje srednješolskih profesorjev. Za šolsko leto 1922/23 je raspisanih na drž. srednjih šolah in učiteljskih v Sloveniji 35 služb profesorjev.

— Delegacija ministarstva financ v Ljubljani objavlja uradno: Gospod ministar za finance je dovolil, da se s'nejo živinski potni listi (stočni pasosi) stare emisije uporabljati, dokler se popolnoma ne porabijo, s pogojem, da se na njih določijo koliki do iznosa takse iz tarifne postavke 110 takse tarife. Nalepljene kolke pa je uničiti na predpisani način z uradnim pečatom.

— Vlom v litjski konzum. Zadnje soboto je bilo vlitjsko v prodajalno soc. demokratiškega konzuma v Litiji. Vlomilci so odnesli za pol milijona kron blaga.

— Razne nesreče. Ključavničarju Francu Bretoncelju pri »Zelzbarski zgradbi« v Kropi, je pri delu odletel kosček železa v desno oko in mu ga nevarno poškodoval. Matija Ostanek posestnik iz Strca pri Planini je v svrhu razširjenja ceste razstreljal skalovje z dinamitom. Dinamit je predčasno eksplodiral in mu raztrgal desno roko. Leopolda Steniča je pri čiščenju žimne zgrabil stroj in mu zmečkal mezinice na levi roki.

— Glavo mu je razsvetlil. V Trbovljah sta se rudarja Česnovar Josip in Klopčič Matija sprla med seboj. Med prepričevanjem je Česnovar zgrabil svetilko in udaril Klopčiča tako silno po glavi, da je moral v bolnišnico.

— Snežni viharji na Angleškem. V Walesu divja močan vihar in silovito pada sneg. Pri tem je izgubilo 6 ljudi svoje življenje.

— Stražje zdravnikov. Na Nižje Avstrijskem so začeli 1. aprila strajkati vsi službojoči občinski zdravniki.

— Velika nesreča v rudniku. V nekem rudniku pri Ratiboru je izbruhnil velikanški požar. Dosedaj so rešili spravili iz gorečega rudnika 16 mrtvih in 38 poškodovanih, dočim je v jamah še blizu 400 rudarjev.

— Hrvatje v Burgenlandu so si ustanovili »Krišćansko hrvatsko kmečko stranko«. Za predsednika je izvoljen župan Marka v Unter Pullendorfu.

— Na smrt obsojeni učitelj. Praška porota je obsodila na smrt na visokih učitelja Janouška, ki je v Lužnah umoril in oropal svojo kolegino.

— Visoka šola za telovadbo. Češkoslovaška vlada je sprejela v državni proračun četrt milijona kron za ustanovitev visoke šole za telesne vaje.

— Velikanski zapuščinski davek. Ameriški milijarder Astor je zapustil tako ogromno premoženje, da so mu predpisali na samem davku 90 milijonov dolarjev.

— Pisemske znamke z reklamo. To novost je ravnokar upeljala angleška pošta uprava, ki je izdala pisemske znamke z valbilom na veliko industrijsko razstavo v Londonu. Reclama je natisnjena na gumirani strani.

— Celi občinski svet obsojen zaradi ponarejanja denarja. Zaradi pomanjkanja drobiža so po prevratu rzne večje občine izdale svoj »zasilni« denar, tako n. pr. Ljubljana, Maribor, Zagreb itd. Isto je storila tudi občina Solihofen na Bavarskem ter izdala drobiža za 12.600 mark. Ker pa ni zaprosila za državno dovoljenje, so bili sedaj župan in vseh osem občinskih svetnikov obsojeni zaradi ponarejanja denarja na 120.000 mark globo ali vsak na 1 leto ječe.

Ljubljana.

Danes se pripelje z brzovolkami, ki pride iz Prage v Maribor ob 14. uri 14 minut senator C. S. R. Václav Klofáč, ki je pred 35 leti ustanovil Narodno socialistično stranko na Češkem, kateri se sedaj predseduje. Na kolodvoru ga pozdravi v imenu parlamentarne zastopstva NSS narodni poslanec Ivan Deržić, v imenu načelstva NSS pa g. Fakin Zorko, v imenu mariborske krajevnice organizacije NSS celokupno predsedstvo krajevnice organizacije.

— Zvišana davčina na prenočišča v Ljubljani. Pokrajinski namestnik je izdal naredbo, po kateri sme ljubljanska mestna občina pobirati do konca t. l. zvišano davčino 30 odstotkov čiste oddaje cene od prenočišč. Od te davčine pa mora mestna občina odstopiti 22 odstotkov šolskemu skladu osrednje zveze gostilničarskih združenj za ustanovitev redne gostilničarske šole v Ljubljani.

— V izpraševalno komisijo za slovensko stenografijo na srednjih šolah so imenovani višji nadzornik dr. Janko Bežjak za predsednika, ravnatelj Fran Novak, prof. Josip Marn in prof. Jernej Pavlin v St. Vičju za izprašujoče člane, profesorji Alojzij Tavčar, Ivan Dolenc in Adolf Robida pa za njihove namestnike.

— Praktični kurzi češkega jezika bodo odprti dne 7. aprila 1922 ob 19. (devetnajsti) uri v risalnici višje realne šole, I. nadstropje, Vegova ulica. Blizja pojasnila, pogoji kakor tudi vpisovanje istotam, pred 19. uro. Poučeval bo lektor češkega jezika na ljubljanski univerzi.

— Tatvina obleke. Kontrolorju fin. dež. blagajne g. Fr. Bregantju, stanujočemu v Knafljevi ulici 15, je bila iz dvorišča ukradena rjava suknena obleka.

— Nov kinematograf. Pretečeno nedeljo je društvo kino-operaterjev otvorilo na bivšem kolesarskem dirkališču v Tivoliju. Poslopje je popolnoma preurejeno in predstave se že redno vrše.

Maribor.

Pogreb knezoškofa dr. Napotnika se je vršil 3. aprila ob ogromni udeležbi ljudstva. V spredu so bili zagrebški škof dr. Bauer, ki je vodil pogrebne obrede, ljubljanski škof dr. Jeglič, škof iz Gradača dr. Schuster, škof djakovski dr. Aksimovič in škof dr. Karlin. Spreveda se je udeležilo najmanj 7000 ljudi, dočim je bilo po ulicah do 15.000 ljudi. Voj. oblast je zastopal pri pogrebnih svečanostih general Dokič in pokrajinski upravn. kr. namestnik Ivan Fričar.

Vsakemu svoje. Pri pogrebnih svečanostih pok. knezoškofa je pel v stolni cerkvi zbor Glasbene Maticice, kar ni bilo nikjer omenjeno; to pa radi tega, da ne bi kdo mislil, da ima mariborska stolna cerkev tako dober zbor.

Morilec živko pomiloščen. Morilec svoje žene in otroka žilko, ki je bil trikrat pred poroto in je bil obsojen na smrt, je pomiloščen v letošnjo težko ječo. Člani varaždinskega mešnega gledališča bodo gostovali v Mariboru dne 6., 7. in 8. t. m.

Zdravniško društvo v Mariboru je podarilo mesto venca na grob člana in tovariša dr. Turšiča iz svojega pogrebne sklada vdovi šestnajststo kron.

Zverstvo. Neki Peter L. iz ljutomerske okolice je svoje dete, ki se ni hotelo umiriti, prijel tako brutalno, da je umrlo. Ko so prišli sosede, je otroku tekla kri iz ust in nosa.

Nesreča na železnici. Blizu St. Ilije je vlak povozil dva moška, ki sta šla po progi. Eden je mrtev, drugi pa smrtno ranjen. Pri mrtvem so našli listine na ime Al. Danjko. Najbrž sta bila tihotapca.

Nova tovarna. Češka trdnja Souky zgradi blizu klavnice tekstilno tovarno.

Ogoben prizor je bil v nedeljo ponoči v veži vinske trgovine Puget-Rossman, kjer je ležal neki pijanec tako trdo, da so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v bolnišnico.

Po Maistrovi in Kolodvorski ulici leže že kakih 14 dni kupi blata in čakajo menda poletja, da se zopet spremene v prah. Še na deželi poskribijo pravočasno voze, da odstranijo take kupe, kakaj v Mariboru ne?

Okrađen je bil tukajšnji davčni izvrševalec g. Jožef Berger, na tuk. kolodvoru, ko se je vračal iz Gornjega grada. Vzeli so mu denarnico, v kateri je imel večjo vsoto denarja, večinoma lastnino drugih strank.

Podružnica Slov. plan. društva v Mariboru ima v ponedeljek 10. aprila v kmečki šoli Narodnega doma svoj letni občni zbor.

Celje.

Poslovilni koncert komornega kvarteta »Zika« je danes v sredo zvečer v mali dvorani »Uniona«.

Zabavni večer »Bratstva« ki se je vršil v nedeljo zvečer v »Narodnem domu«, je uspel v vseh ozirih izbornu. Obe predstavi sta izpadli izbornu. Prvo igro »Školski nadzornik« so nam igrali v srbskem narečju navdve izbornu člani ljubljanskega »Bratstva«. Drugo igro »Kakšen gospod — takšen sluga« pa so igrali člani celjskega »Bratstva«. Igralo se je v obeh igrah izbornu in so nam obe nudile mnogo zabave, posebno še druga. Po igrah je sledila prsta zabava s plesom, pri kateri so svirali ljubljanski tamburasi. Zabava je bila prijetna. Obisk večera je bil mnogosteven.

Sadno drevje pri nas vkljub hladnemu vremenu že skuša cveteti. Posebno marelice na sončnih krajih že cvetijo. Tudi drugo sadno drevje že močno poganja zelenje.

Protidraginski šhod je imelo celjsko delavstvo v ponedeljek popoldne v gostilni »Zeleni travnik«.

Zaprte trgovine. V ponedeljek je bilo, kakor drugod, tudi v Celju vse zaprto. Zaprte so bile vse trgovine in obrati, razum nekaterih manjših izjem. Tudi pri manjših obrtnikih je delo počivalo. Odprte so bile samo gostilne in kavarne.

Umrli je zasebnica Pavla Slaček v starosti 73 let. — Pokojna je bila znana dijaška gospodinja v Celju.

Novo tvorniško poslopje za ključavničarsko obrt je pričel graditi na mariborski cesti tovarnar I. Rebek. Stavba bo stala zraven bivše Koserjeve hiše, katero je Rebek nedavno kupil.

Zenska krajevna organizacija NSS se namerava kmalu ustanoviti v Celju.

Primorje.

Umor v železniškem predoru pod Kolonjo. Nedavno smo poročali, da so našli v predoru pod Kolonjo umorjenega neznanega mladeniča. Sedaj se je dogotalo, da je bil to zoltnik K. Teteschi, član vlomilske družbe, katerega so umorili njegovi tovarniši iz strahu, da jih izda sodniji.

Podpore brezposelnim so se začele nakazovati s 1. aprilom tudi v Jul. Benečiji. Podpore pa znašajo le 30 do 97 lit mesečno.

Dijaška Matica bo baje ustanovljena le za dijaštvo, ki študira v Italiji. Proti temu že protestirajo primorski dijakci na Dunaju.

Predzorni vlomilci. Poštni uslužbenec Bernardis je našel ponoči v uradu poštnega ravnatelja v Trstu tri moške, ki so mirno vrtali veliko blagajno, v kateri je bilo čez 100.000 lit. Vlomilci so pobegnili.

Prekmurje.

Obrt v Prekmurju. Vseh obrtov je v Prekmurju po najnovešem štetju 4218, od teh jih je v Murski Soboti 324, v Dol. Lendavi 236, v Turnišču pa 165. Te številke kažejo, da se Prekmurje gospodarsko lepo razvija.

Za okrajnega ekonomista za Prekmurje je imenovan g. Franjo Vojsk v Beltinčih.

Javno ljudsko knjižnico v Murski Soboti ustanovi odbor družine »Sloga« iz Celja.

Imenovanja v učitelstvu. Za učitelje pri Sv. Jurju je imenovana gđ. Elza Čad, za pom. učitelja v Križevcih pa je imenovan g. Stanko Kiferle.

Caristična propaganda v Jugoslaviji.

Nedavno je imel general Wrangel, zadnje upanje nekdanjih ruskih močitev, v Novem Sadu velecarističen govor. Pred kratkem je počastil Ljubljano njegov emisar Grigorij Inozemec, član najrazličnejših generalnih štabov ruskih »patrljotov« in tzv. vojni koreponent, da nas pouči o stremiljenju ruske emigracije v Jugoslaviji. Seveda nam ni razodel teh stremiljenj odkritosrčno kakor se spodobi za »brata Slovana«, temveč nam je pripovedoval, kako so se »najboljši« sinovi borili proti lastnemu narodu, kako so hodili po pomoč proti svojemu narodu v Pariz, kako so se družili s prejšnjim zakletim sovražnikom Nemcem v Ukrajini in to vse za »veliko idejo«, da se vzpostavi nekdanja močnoga Rusija.

Podrobno se je pečal nekdanji vojni koreponent s Kerenškim in ga nam pokazal v najboljši luči. Morda so bila njegova očitanja upravičena, vendar je iz njih jasno odevale nerazumevanje celotnega takratnega položaja, ker ni mogel niti dometi ideje za katero se je boril socialni revolucionar Kerenšiki. Spodtaknil se je nad tem, da je Kerenšiki proglasil Kornilova za izdajico domovine takrat, ko je ta korakal proti Petrogradu, da vzame v svoje roke diktaturo in strmoglaviti takratno meščansko vlado. Naš govornik je pošiljal Kornilova v Petrograd samo zato, da »pomiri« z orožjem razburjene delavske množice ter vzpostavi red in disciplino. Razven tega nam je naslikal urnik dobrovoljskih čet pred dobro organiziranimi rdečimi četami in orisal neprestane spore med posameznimi generali in kolovodji, ki so predvsem zasledovali zasebne koristi. Na koncu pa je apeliral na našo slovansko zavest pri čemer pa je pozabil omeniti, da je stara caristična Rusija podprala zloglasni Londonski pakt ter se tolažila z upanjem, da se ruski emigraciji vendar še nekoč posreči, da »osvobodijo« ruski narod.

O pomenu in velikem delu ruske revolucije nam ta najboljši sin svojega naroda ni znal povedati niti ene same besedice.

Namen predavanja je bil vzbuditi zanimanje za pustolovščine naperjene proti Rusiji, kar se pa govorniku ni posrečilo.

Pokrajinski zbor narodno-socialistične omladine v Celju.

Celje, 2. aprila 1922.

Današnja nedelja je bil važen dan za razvoj in pokret organizacije narodno-socialistične omladine. Postavil se je v našem starodavnem Celju temeljni kamen novi organizaciji, ki naj preprede sčasoma celo našo državo.

Z jutranjimi vlaki so prišli delegacije iz raznih krajev tako z Ljubljane, Kočevja, Trbovlj, Soštanj, St. Pavla ter raznih drugih industrijskih strani. Na kolodvoru je došlo pozdravil predsednik »Bratstva« v Celju br. Dobovišek nakar se je pričel pomikati sprevod z železničarsko godbo na čelu pred »Narodni dom«. Pri sprevodu je plapolal prikrat v Celju narodno-socialistični prapor kočevske organizacije NSS.

Raz balkona »Narodnega doma« so v vnešenih besedah pozdravili sprevod v imenu NSS Celje tov. podžupan Žabkar, tov. Kozinc in Juvan z Ljubljane ter tov. Dobovišek. Po končanem pozdravnih govorih je godba zasvirala »Hej Slovane«, na kar se je srevod pomikal dalje po mestu v Gabele pred društveno dvorano, kjer se je kmalu nato pričelo zborovanje delegatov. Zborovanje je otvoril tov. Kozinc s pozdravom navzočih, povdarjal pomen, da si je narodno-socialistična mladina zbrala zgodovinsko Celje za kralj svojega zborovanja. Predsednikom zborovanja je bil soglasno izvoljen tov. Dobovišek, ki je po zaključku formalnosti prešel na dnevni red.

Kot prva točka je bila na dnevnem redu poročilo delovanja izobraževalnih društev »Bratstva«. Tovariš Kozinc je podal izbrano poročilo za Ljubljano, Dobovišek za Celje; sledila so še krajsja poročila za Trbovlje, Kočevje, Soštanj, St. Pavel in nekatere druge kraje, iz skoro vseh poročil je bilo razvidno, da se naše izobraževalne organizacije klub vsem zaprekam, ki se jim stavijo na pot, krepko razvijajo in da bomo imeli sčasoma združeno močno armado socialistične mladine, ki bo pripravljena iti v boj nevtrasteno za socialistične ideje.

Druga točka je bila »Osnutek mladinske organizacije«. K tej točki je imel glavni referat tov. Kozinc, ki je temeljito poročal, kako je zasnovati to novo mladinsko organizacijo. Organizacija se bo zgradila po vzoru češke soc. mladinske organizacije. Namen organizacije je, vzgajati narodno-socialistično mladino kulturno in politično. Predlagal je, naj se nova organizacija imenuje »Organizacija jugoslovanske socialistične omladine«, kar so zborovalci soglasno sprejeli. V organizaciji mora vladati popoln demokratizem; upelje naj se obvezno tikanje in naziv brat in sestra med člani. Kozinc je postavil formalni predlog, da bo obstojala nova organizacija iz osrednje organizacije, iz okrožnih in krajevnih organizacij. Sedež centrale bo za sedaj Ljubljana. Društva »Bratstvo« so odslej nar. soc. mladinske organizacije.

Tretja točka so bile volitve pripravljalnega odbora, kateri naj izvrši vse potrebne priprave, kakor statut i. dr. do glavnega kongresa, ki se ima vršiti v dne 8. 9. in 10. septembra v Beogradu. V ta pripravljalni odbor so bili izvoljeni: predsednikom Kozinc, podpredsednikom Dobovišek (Celje, odbornikom: Pelan, Kavčič, Kravos, Gruđen, Novakova, Paškulin (Ljubljana) ter za Trbovlje Odlazek in za Kočevje Golob.

Kot zadnja točka so bile slučajnosti, pri kateri so se razpravljale razne zadeve. Sklenilo se je poslati pozdrave češki socialistični mladini ter posl. Brandnerju in Deržiću, katera sta tudi brzojavno pozdravila zbor. Po sklenjenih besedah predsednika zborovanja tovariša Doboviška je bil zaključen lepo uspeh zbor.

Postavljen je temeljni kamen novi organizaciji. Sedaj pa je treba še opeke, da se bo zgrajba dovršila do konca. Zatorej z vzmemo na delo vsi, da se uresniči to.

smernice, ki so se obravnavale na današnjem zboru.

Ob 3. uri popoldne je bilo v veliki dvorani »Narodnega doma« predavanje »o srbskih familijarnih združenjih«, katerega je oskrbel g. vladni svetnik E. Lilek. Izlet na Stari grad se je moral vsled slabe poti opustiti.

Zvečer se je vršila istakota dobro uspeša zabava v veliki dvorani »Narodnega doma«, pri kateri ste se igrali dve igri. Vsem udeležencem zboru, bo ta dan ostal gotovo v prijetnem spominu!

Sport in turistika.

Zagrebske nedeljske tekme: Concordia-Victoria 10:2 (4:1). Hašk-Ilirija 3:1 (1:0). Beogradske nedeljske tekme: Jugoslavija-Slavija 7:1 (4:1). B. S. K. Vardar 2:0 (1:0).

Dunajske nedeljske tekme: Sportklub-Rapid 3:2. Gledalcev 40.000, dohodkov 12 mil. kron. Postava Sportkluba: Kanhäuser, Beer - Teufel, Zankl - Lowak - Plank, Giebisch - Hans - Karl - Hergeth - Wunsch; moštvo Rapida: Pauler, Dittrich - Nitsch, Neubauer - Brandstetter - Klär, Wessely - Bauer - Kuthan - Wittka - Wondrak, Amateuri - Rudolfshägel 2:2. Hakoah-Florisdorf 2:2. Waker-Wien 3:2.

Gradjanski je tudi v tekmi z barcelonsko Europo podlegel in sicer v soboto 2:4. v nedeljo pa 2:3. Pri poslednji tekmi so jugoslovanski nogometaši igrali s tremi rezervami. Ker se nahaja Europa v prvenstveni vrsti tik za S. K. Barcelono, smemo imenovati poraze Gradjanskega častne.

Gradjanski nadaljuje turnejo po Franciji. Valed dobrega izida z S. K. Barcelono je Gradjanski sprejel nove tekme s francoskimi klubi. V Španiji igra še s F. C. Evropa v Barceloni, na kar odpotuje na Francosko. J. N. S. je turnejo že dovolil in podaljšal igranje Vragoviču in Mantlerju. Na povratku v domovino igra Gradjanski tudi v Švic.

Dunajski Slovan v Pragi: V nedeljo je igral drugozagredni Slovan iz Dunaja proti praški Sparti in dosegel nepričakovani častni rezultat 1:2 (v korist Sparte).

Prvak Nemčije Sp. Vg. Fürth je podlegel Slaviji 4:2.

Plavalne svečanosti ob priliki kraljeve poroke. Plavalni savez SHS v Zagrebu je napravil beogradske plavalni klub »Beograd«, da prevzame pripravljajna dela za ustanovitev Beogradskega plavalnega podsaveza. Savez namerava o priliki žitnih svečanosti prirediti v Beogradu velike plavalne tekme za prvenstvo Jugoslavije. Savez računa na 200 plavalcev. Obenem bi se vršile velike Waterpolo tekme. Ker bi bile priprave iz Zagreba nemogoče, zato urgira Savez ustanovitev beogradskega plavalnega podsaveza.

S. K. »Jugoslavija« v Beogradu je imela 26. marca 1922 svojo redno glavno skupščino, na kateri je bil v odbor izvoljen tudi bivši predsednik »Ljubljanske športne zveze« dr. Žižek.

V Celju je S. K. Ilirija (Ljubljana) zmazala v tekmi z S. K. Celje 11:0 (polčas 7:0).

Glavna skupščina Športne zveze se je vršila v ponedeljek ob 8. uri v sejni dvorani ljubljanskega magistrata. Skupščino je otvoril in vodil podpredsednik g. Gorec. Iz posameznih poročil je razbrati, da se je športno gibanje v Sloveniji v vseh panogah znatno razvilo, ter da so v mnogih panogah tudi uspehi znatni. Največji razvoj zaznamujemo kolesarstvo, zimski sport in turistika, najmočnejše pa je zastopano nogomet. Blagajniško poročilo izkazuje mal pribitek, medtem ko je uprava lista pasivna. Sklene se reorganizirati Športno zvezo v toliko, da prevzamejo odseki Športne zveze delo in posle podsavezov ter tvorijo članstvo Športne zveze edino le podsavezi in odseki. K. tekman se ne pripusti več neorganiziranih športnikov ter morajo biti vsi tekmovalci po odseku Športne zveze oz. podsavezu verificirani. Za atletiko in plavalstvo se osnujeta podsavezi. V sezoni se pripravijo tekmovalna določila za vse športne panoge, ki niso organizirani v podsavezih. V svrhu saniranja glasila se sprejme več umestnih predlogov. Novi odbor Športne zveze tvorijo: Predsedstvo: dr. Hubert Souvan, I. podpreds. Joso Gorec, II. dr. Fornazarič, Tajništvo: Eugen Betteto in Viktor Vodišek, Blagajništvo: Avgust Pečnik in Ivo Sturm, Gospodarstvo: Kavšek Ivo. Pregledniki računov: Malenšek Josip in Beno Gregorič, ref. za tisk: Stanko Virant. Namestnika odbora: Tominec in dr. Vučina. Načelniki odsekov so: za nogomet g. Birska, Kolesarstvo: g. Bohinjec Viktor, Atletika: g. Beneš, Plavalni sport: dr. Fr. Zupanc, Zimski sport: sankanje: Ing. Menčinger, smučanje: dr. Jesenko, drsanje dr. Fuchs Vilbert, Zenski sporti: dr. Frovičnik, Automobilistika: dr. Ciril Pavlin, Tenis: g. Palovec, Turistika: dr. Mauri. Plenarna seja Športne zveze se vrši v torek, dne 11. aprila ob 20. uri v pisarni Športne zveze, Narodni dom.

Seja prehranjevalnega odseka, mesni pododsek, I. jugoslovanskega vseskolškega odbora se vrši dne 3. aprila 1922 ob 19. uri v zletni pisarni Narodni dom. Člani tega odseka naj se seje zanesljivo udeležijo.

Gledališče in glasba.

Premijera Marije Stuart se uprizar v četrtki v dramskem gledališču in sicer popolnoma na novo naštudirana. Režijo vodi g. Danilo, inscenacijo arh. prof. Kregar Rado. V glavni vlogi Marije Stuart igra g. Šaričeva, v vlogi Elizabete pa g. Danilova. Z ozirom na umetniško višino vseh sodelujočih je pričakovati, da bo ta drama poleg Hamleta ena izmed najboljših v letošnji sezoni.

Koncert na Viču. V nedeljo zvečer je priredilo pevsko društvo »Slavija« v sokolskem domu na Viču pevski koncert. Društvo je bilo za nekaj časa iz neznanih razlogov — bržčas ni imelo pevovodje — prenehalo z delovanjem. Ko se je vrnil iz ujetništva g. Anton Ravnik bivši pevovodja pevskega društva »Slavica«, ga je »Slavija« prosila, da prevzame mesto društvenega pevovodje. V nedeljo nam je pa že pokazal uspeh svojega dela, kateremu je bil odmejen le prav kratak čas. Zbor Slavije sestoji iz 12 pevki in 10 pevcev, samih mladih, za petje vnetih članov. Materialni ni slab, opran lep, al nekoliko lesen, tenor primeroma dober, bas prav tako. Zbor za začetek sigurno intonira in pazljivo sledi taktiki svojega pevovodje. Začetek je tu. S pridnostjo in požrvovalnostjo bo lahko odpravil razne napake in se predvsem učil dobre vokalizacije. Sčasoma pride vse. — Na vzporedu so bile prav lučkane in poslušane vredne pesmice. Največ aplavza so doživle Prelovec: »Jaz bi rad rudečih rož.« dr. Kimovčeva prekmurska narodna »Marko skače« in dr. B. Ipavčeva »Ej te

daj.« Zbor jih je moral ponoviti. Poslušalci so bili z izvajanjem prav zadovoljni in so vsako točko sprejeli z glasno pohvalo. Koncert ni bil predolg in je napravil ugoden utis. G. pevovodja so pevcu in pevke poklonili lep šopek s trobojnicami. Želim »Slaviji« vztrajnosti in uspehi ne bodo izostali. Pevska društva, ki spe naj pa »Slavijo« posnemajo in naj se po njenem vzgledu zbuje v novo, preprosto življenje.

Koncert prof. konservatorija g. Jana Slajsa, ki se je vršil v soboto v Filharmonični dvorani, je izpadel slabo. Dvorana je bila prazna, razpored koncerta tudi ni bil povsem srečno izbran. Najbolj je ugajala Cesar Frankova sonata, ki se je izvajala v stilu komorne glasbe, dasi njena vsebina nikakor ne soglaša z utrujenostjo in neigibčnostjo, s katero je bila podana. Vendar ima vsaka razlaga, tudi Slajsova, nekaj zase, osobito, kadar je dosledna in z jasnim občutju zanešana. Maks Bruchov koncert v g-molu postaja vulgaren in zastarel, zato je bila vsa virtuoznost brez haska. V smislu našega prvega poročila bi še enkrat opozorili da v Ljubljani ni razumevanja za artistične nastope in da bi g. Slajs s sonatnimi večeri, kakršne smo nasvetovali, najbolje pogodil svoje zmoglosti in pa dojemljivost naše glazbeno interesirane mladine.

Premirolve varijacije v es-durju. O tem novem orkestralnem delu skladatelja St. Premrla, ki se bo izvajalo na ponedeljek, konc. dr. Cerinovega ork. piše kritik dr. Kimovec sledeče: Premirolve Varijacije v es-durju so izvirno delo, ki po svojem prvotnem osnutku potekajo iz časa njegovih konzervatorijskih študij. Zložene so bile leta 1906, in sicer za klavir. Bilo jih je štirinajst. Med vojno leta 1915 jih je skladatelj instrumentalni, pri tem pa izločil tri varijacije, tako da jih je sedaj samo enajst. Tema je izvirna, izrazita, kratka in preprosta. Variacije podajajo temo bodisi melodično-olepševalno, bodisi harmonično pogljobljeno, bodisi ritmično, predvsem pa orkestralno predrugačeno. Tema je zložena v duru, nastopi pa

C. N. in A. M. Williamson:

Cesaričini biseri.

(Dalje.)

»Dobro,« je odgovoril z vidno nejevoljo. »Storiti hočem, kakor želite. A kar storim je le vam na ljubo.«

Beverley je bila ostala na pragu sosednje sobe. Zdaj se je umeknila vanjo. O'Reilly ji je sledil, a med vrati se je ozrl nazaj. »Zbogom,« je rekel Klotji.

»Zbogom,« se je oglasila. »In hvala vam še enkrat — hvala za vse.«

Imela se mu je zahvaliti za več, nego je slutiti; za tisto, kar je držala v svoji krčevito stisnjeni desnici.

XII. POGLAVJE.**Vodoravna ploščica.**

Ko je krenil O'Reilly za gospo Sandsovo, je pustil vrata med obema sobama odprta; Beverley pa je naglo stopila nazaj in jih zaprla.

»Umna je, dragica!« je pomislila Klotji. »Lehko ji zaupam, da ne stori kake usodopolne napake. S tem, da je zaprla vrata, je pokazala, kako se zanaša name.«

Dekle je bilo utrujeno na smrt in glava jo je bolela, kakor bi se ji hotela razpočiti; vendar pa je takoj skočila na noge. O'Reilly je bil prišel njen klobuk s seboj ter ga položil na mizo. Iglo je imel on, toda Klotji se je potlačila mehki klobuček na goste rdeče lase, nadejaje se, da tudi brez igle ne bo tako zaničarna, da se ne bi mogla pokazati ljudem. Z negotovimi koraki se je opotekla k drugim vratom, ki so držala na hodnik. Baš nasproti se je odcepil tesnejši hodnik, ki je vodil v kuhinjo in v služabniške prostore. Klotji

moralo oditi tod, zakaj če bi se bila odločila za dvigalo in se pokazala v veliki veži, bi se lehko splašil vratar. Zbal bi se, da hoče ulti varovanka gospe Sandsove po kakem lastnem opravi, ter jo zadržal vsaj toliko, da bi telefoniral na vrh.

Denarnico, katero ji je stisnila Beverley je bila vteknila Klotji v majhen žep svojega novega krila. Zdaj se je spomnila in potipala, ali je ni izgubila. Odprla jo je ter odbrala dva bankovca po deset in dva po pet dolarjev.

»To bo zadostovalo,« si je dejala, »magari če so vsi doma.« Z denarjem v roki je odprla kuhinjska vrata. Samo kuhar in njegova ženska pomočnica sta bila notri.

»Jaz sem Klotji Rileyeva,« je pokazala, »tista, ki je bila gospa Sandsova tako dobra ž njo. Okrevala sem in moram nekam iti. Nerada bi motila gospo, ki ima poset. Ali dovolite, da odidem po vaši poti?« Tako govoreč je položila dva bankovca, enega za deset in enega za pet dolarjev, vstrel na bližnjo mizo, ne da bi kaj omenila; tudi ona dva sta stori, kakor da ne vidita denarja.

Kuhar jo je spremljal k služabniškemu dvigalu. Irka je zdržala nizdoli, vsa vesela, da nastopa že drugi del svoje pustolovne poti. Pet minut nato je sedela v avtomobilnem izvoščku, ki jo je peljal nazaj proti »Dietzu«.

Topot je smelo krenila k enemu izmed pol tucata dvigal, ki so se nudila gostom v dolgi vrsti. »Pet-najsto nadstropje, prosim,« je dejala, kakor bi bil ves hotel njena last; ustregli so ji, ne da bi jo kaj vprašali. »Hvala Angelu in moji novi obleki!« je komislila sama pri sebi. »Da imam staro na sebi, ne bi prišla daleč v tem kraju!«

Oborožena z O'Reillyjevim ključem si je Klotji iskala poti po večih hodnikih in dospela do vrat njegovega stanovanja. Prsti so ji drgetali tako, da ni mogla najti ključavnice; v tem so se odprla vrata sosednjega stanovanja. Klotji se je zdržila, kakor bi bili ustrelili nanjo, ter izpuštila ključ na preprogo.

»Budalo!« je rekla sama sebi, sklonivši se, da bi ga pobrala in hkrati skrla obraz. Po glasu je razločila moškega in ženske. Da bi ju vsaj odnesel vrag, preden se bo vzravnala! Toda njima se očividno ni mudilo. Stala sta pred svojimi vrati in tiho nekaj govorila. Klotji je bila prepričana, da se menita o njej.

V tako velikem hotelu je bila verjetnost, da ne poznata O'Reillyja, kakor deset proti eni. Vzdignila je glavo in poizkusila ošinit dvojico z drznim pogledom.

»Ne sme se zdeti, da bi se ju bala,« je dejala sama pri sebi, mereč ju izzivalno. Ženska je bila sijajna, temnolasa krasotica, razkošno oblečena in bogato ovešana z dragulji. A čudno, Klotji jo posebno zanimanje je zbudil mož; njegov pogled jo je stresel kakor električna iskra. Bil je visok in tenak gospod srednjih let, z rdečimi lasmi in kratko prištrženo rdečo brado, v katero se je že mešala sivina. Držal se je sključeno; vzlic dobremu kroju njegove večerne obleke mu človek ne bi bil prisodil kdove kakšne imenitosti. Toda izpod košatih črnih obrvi tega moža se je ukresala luč, ki je vzela Klotji sapo. Bilo ji je, kakor bi jo bil ošinil blisk.

»Za Bogat!« se je splašila, »pa ne, da bi bil kak O'Reillyjev prijatelj!« A niti ta domneva ni bila zadosten razlog za tisti blisk. Vsa zbegana je vteknila ključ v ključavnico ter malone padla v Justinovo sobo.

Zaloputnila je vrata, ne da bi jih zaklenila: brez ključa se itak niso dala odpreti od zunaj.

»Zdaj lahko držim trdnjavo nekaj minut, pa naj se zgodi, kar se hoče!«

John Heron in njegova soproga pa sta stala še vedno pred svojimi vrati.

»Če to ni čudež vseh čudežev, kar sem jih kdaj videl in slišal!« je vzklil John Heron.

Ko sta stopila iz svojega stanovanja, sta bila zagledala belo oblečeno postav, sklanjajočo se nad ključavnico. Nato je padel ključ na tla, ženska se je sklonila ponj, in Heronova sta osuplo zaustavila korak.

»Zdi se, da je zamenjala sobo!« je šepnila gospa Heronova.

»Menda res,« je odgovoril on. »Saj bo itak videla, da vrata niso prava. O'Reilly ni —«

Ko je dekle vzdignilo obraz in ju pogledalo, je zdajci premolknil; in ko je šinila tik nato kakor burja v prijateljevo stanovanje, ni niti končal pričetega stavka, niti ni odgovoril ženi.

»Kaj ti je, Jack?« je vprašala gospa Heronova. »Kako čudno se držiš!... Zakaj ne govoriš?« je povzela čez hipce.

»Premišljal sem,« je izpregovoril Heron nazadnje.

»Premišljal, kaj nama je storiti?« je prestregla žena. »Ali naj potrkava in vprašava O'Reillyja, če je napravljen, da naju spremlja k večerji?«

»Ne. Tega zdaj ne moreva.«

»Tudi jaz mislim, da ne. A vendar, saj si menda naš hotel reči, da ni podobno O'Reillyju, da bi vabil dekleta k sebi v hotel?«

»Nič ne vem, kaj sem hotel reči,« jo je zavrnil. »Vseeno je. In

končno — počemu jih ne bi? Kaj naju briga?«

»Nu, meni se zdi stvar vsekako čudna,« je oporekla Dolores. »Ta ženščina bi utegnila biti hotelska tatica.«

»Nezmislil!« je vzrotil soprog. »Saj je vendar še otrok — kvečjemu šestnajst ali sedemnajst let. V takšno stvar se ne moreva vmešavati. Brigajva se za svoje lastne zadeve.«

»Nikar ne bodi tako hud,« ga je pokarala Dolores. »Ali sem ti kaj storila?« Spustila sta se doli, krenila v ogromni salon ter sedla vstrel na rožnato brokatno zofa. Nobena izmed navzočih dam ni bila mičnejša od gospe Heronove, nobena ni nosila lepše obleke in dragocenejšega nakita; občudovali so jo vsi moški — razen lastnega soproga.

Dekle, ki ju je tolikanj vznemirilo, pa je zgoraj izrabljalo sleherni trenutek. Čudni ključek, ki je bil pri vezan k O'Reillyjevi uri, ni mogel spadati k pulu, vendar pa je utegnila biti znotraj kake skrinjice, katero je odpiral. Klotji je preteknila sleherni kotiček. Nazadnje, ko je bilo vse njeno iskanje zaman, pa se je mahoma spomnila neke beleške v časopisih. Gospodična Blackburnova, nizalka biserov, ji je bila dala tisto nedeljo, ko jo je posetila v Yorkersu, nekakšno nedeljsko prilogo, da bi se kratkočasila na vožnji domov. Beleška je opisovala razne moderne naprave, s katerimi se je priporočal eden izmed najnovejših hotelov. V zidovih posameznih sob so bile gostom na razpolago skrite zakladnice, in njih ključki so bili vsi različni drug od drugega. Klotji se ni mogla spomniti imena tistega hotela.

(Dalje prih.)

MALI OGLASI**PRODAJA:**

Pohištvo dobro ohranjeno za eno samsko sobo. Naslov v upr. lista. 618

Premog in cement prodaja najcenejše. H. Petric, Ljubljana, skladišče Balkan.

Sibirskega medveda črna 2 metra dolga koža se prodaja. Cena 10.000 kron. Ogleda se pri P. Pirce, pekarni, Ljubljana, Sv. Petra c. 9. 4000 do 5000 kg finega koruznega zdroba in 2000 do 3000 kg lepe koruzne moke, mlete iz zdrave suhe, rumene koruze po najnižji ceni. Naslov v upr. listu.

KUPI:

Nakovalno težko približno 190 do 200 kg in vrtni stroj

za železo. Naslov v upr. listu. 617

Staro obleko ponošeno, boljših rodbin (moško, žensko, otročje, perilo in čevlje). Plačam po najvišji ceni, pridem lahko osebno ponj. Ponudbe naj se pošljejo na naslov: »Stara obleka, poštno ležeče, Ljubljana, Glavna pošta. 616

Klarnete a in c, normalno ugašene se kupi. Na po-

izkus naj se oddajo anončni družbi Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 246

SLUŽBE:

Krojaški mojster želi kupiti manjšo hišo ali pa vzame v najem. Posredovalci dode primerno nagrado. Ponudbe naj se pošljejo na Josip Čeh, Lukov, p. Trebnje, Dolenjsko. 615

Iščem mesta skladiščnika, trgovskega pomočnika, portirja ali kaj sličnega, Stefan Golub, Kolodvorska ul. 35, prenočišče pri Tišlerju. 611

Knjigovodja, popolnoma samostojen, bilancist z 20-letno trgovsko prakso želi premeniti službo s 1. majem. Ponudbe pod »Bilancist 500« na upravo lista.

Gospodična, izveščana v vseh pisarniških poslih, slovenski stenografiji in stroje-

pisju, želi spremeniti službo. Nastopi event. lahko takoj. Ponudbe pod »Daljša praksa« na upravo lista. 605

Knjigovodja ali knjigovodkinja, zmožna korespondence, se sprejme. F. B. Ljubljana, Zvonarska ul. 1.

Kontoristinja v starosti 18—20 let z znanjem slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika ter dobro računalno sprejme. Ilija Predovič, Fram, Stajersko.

Stanovanje in hrana v hiši, plača po dogovoru. Ponudbe je poslati na Ilija Predovič, Varaždin, Medjimurska cesta broj 3 ali Ilija Predovič, Fram, broj 10, Stajersko. 515

RAZNO:

Posor, Amerikanci! Hiša s trgovskim in gostilniškim lokalom, z malim vrtom in gozdom v Bohinjski Bistri-

ci se takoj prodaja. Naslov v upr. listu.

Sreč in roko gospodičn oziroma mladi vdovi, ki mi posodi takoj 5000 Din. Denar povrnem za pol leta. Cenj. ponudbe na naslov: Zlatko Planinc, novinar, Celje, poste restante. 608

Oglašujte v »Jugoslaviji!«

DEŽNI PLASČI z »gume« ter »impregnirani« — RAGLANI — BLAGO za PELERINE iz velblodove dlake (Kamelhaar) — ANGLEŠKO (Hommespunnes) in ČESKO SUKNO v največji izbiri — POVRŠNIKI — MODNE in SPORTNE OBLEKE lastnega izdelka in po najnovejših krojih — Sportne čepice, kravate-samoveznice, perilo itd. vedno v zalogi pri trdki

DRAGO SCHWAB

MANUFATURA, MODA IN KONFEKCIJA

Ljubljana

Pod Narodno kavarano - Dvorni trg št. 3.

NB. Na željo se izdelujejo vsakovrstne obleke točno in solidno v lastnem modnem salonu ali pa se oddaja posamezno blago, podloga in druge krojaške potrebščine.

Vodovodne cevi

iz železa in platna ter impregnirano blago za nepremočljive plaste priporoča

Odon Koutny

trgovina z orodjem in tehn. potrebščinami

Ljubljana Kolodvorska ul. št. 37.

Razno perilo

za dame, gospode in deco priporoča trdka

A. & E. SKABERNE Ljubljana, Mestni trg št. 10.

Proda se

malo posestvo z zidano hišo, 4 sobe, 2 kuhinji, pralna kuhinja, klet, 3 svinski in 1 živinski hlev. Posestva je 1 oral, pol ure oddaljeno od Celja. Poizve se v podružnici »Jugoslavije« v Celju.

ZA NAKUP manufakturnega blaga

se priporoča obito znana trdka

R. Miklauc, Ljubljana, Lingerieva ul., Mestni trg, Pred Skofijo.

POZORI

Šivalni stroji so dospeli v vseh opremah za rodbinsko in obrtno rabo, istotam za čevljarje in krojače.

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip.

Ustanovljeno l. 1896.

Mednarodni transport

Antonie Biancheri & Co.

POSTOJNA,

Centrala: Ponteba. Podružnice: Postojna (Pošni predal 17); Villach (Pošni predal 15). Agenture: Prestranek, Trbiž, Arnoldstein.

Odprema vsake vrste blaga. Specijalna odprema živil in zaklane živine v katerikoli kraj.

POZORI

Šivalni stroji so dospeli v vseh opremah za rodbinsko in obrtno rabo, istotam za čevljarje in krojače.

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip.

Ustanovljeno l. 1896.

Mednarodni transport

Antonie Biancheri & Co.

POSTOJNA,

Centrala: Ponteba. Podružnice: Postojna (Pošni predal 17); Villach (Pošni predal 15). Agenture: Prestranek, Trbiž, Arnoldstein.

Odprema vsake vrste blaga. Specijalna odprema živil in zaklane živine v katerikoli kraj.

Bukove, smrekove in hrastove**HLODE**

kupuje v vs. d množini po najvišjih dnevnih cenah

Ivan Siška, tovarna parket in parna žaga Ljubljana, Metelkova ul. 4

JUGOSLOVANSKI KREDITNI ZAVOD V LJUBLJANI

Marijin trg 8. Podružnica v Murski Soboti.

Hranilne vloge 4 1/2 % brez odbitka rentnega obrestuje 4 1/2 % in invalidnega davka.

Hranilne vloge se lahko vplačujejo potom poštno-čekovnega urada, vlagateljem so Položnice brezplačno na razpolago. Posojila na zemljišča zaznambo na službene prejeme, proti poročstvu itd.

„Gospodarska Zveza“, Ljubljana, Dunajska c. 29.**Manufakturni oddelek**

15% popusta!

samo 14 dni

na dvorišču!

15% popusta!

Priporočamo ravnokar došlo veliko izbiro raznega blaga: sukno, kamgarn in ševijot, volneno in polvolneno blago za moške in ženske obleke. V zalogi imamo tudi žamet, svilo, hlačvino, kambrik, pisano, belo in rujavo kontenino posebno dobre vrste, blago za blazine in namizne prte, svilene robce, šale, volnene robce v najnovejših vzorcih, nadalje največja zaloga usnja in čevljev na drobno in debelo.